

KM-113

April-2014

T.Y.B.Com. (Annual Pattern)

Business Law

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) પુખ્તવયનો અર્થ સમજાવી, ભારતીય કરાર ધારા અન્વયેની સગીરની જોગવાઈઓ જણાવો. 10
Explain the meaning of “Adult”. State provisions regarding minor under the Indian Contract Act.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

Write short notes : (any two)

- (1) “અવેજ નહીં તો કરાર નહીં” – આ નિયમના અપવાદો જણાવો
Explain exceptions of the rule “No consideration, No Contract”.
- (2) પૂર્વાપેક્ષિત કરારભંગ
Anticipatory breach of contract
- (3) કાયદેસરના કરારની આવશ્યકતાઓ
Essentials of valid contract
- (4) દેવાની ચૂકવણીના નિયમો
Rules of debt payment

- (b) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા, કારણ સાથે જણાવો : (કોઈપણ ત્રણ) 6
State whether following statements are true or false. Give answer with reasons.
(any three) :

- (1) ચસકી ગયેલ મગજવાળી વ્યક્તિ સાથેની સમજૂતી રદબાતલ છે.
Agreement with Lunatic is void.
- (2) દરખાસ્તનું સંવહન જરૂરી છે.
An offer must be communicated.
- (3) કોઈપણ વ્યક્તિના લગ્ન પર અંકુશ મૂકવું દરેક સમજૂતી વ્યર્થ છે.
Every agreement in restraint of marriage of any person is void.
- (4) માત્ર મૌન એ દગો નથી.
Mere silence is not fraud.
- (5) વીમાના કરાર અને જુગારી કરાર વચ્ચે કોઈ ફરક નથી.
There is no difference between contract of insurance and wagering agreement.

2. બેઈલમેન્ટ (નિક્ષેપ)ની વ્યાખ્યા આપી. બેઈલીની ફરજો જણાવો.

10

Define “Bailment”. State duties of Bailee.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

Write short notes : (any **two**)

(1) ક્ષતિપૂર્તિનો કરાર અને જામીનગીરીના કરારનો તફાવત.

Difference between contract of indemnity and contract of guarantee.

(2) ચાલુ જામીનગીરી

Continuing guarantee

(3) લિયનના પ્રકારો

Types of Lien

(4) એજન્ટની અંગત જવાબદારી

Personal liability of an agent

(5) સબ-એજન્ટ

Sub-Agent

3. “વેચાણ” અને “વેચાણની સમજૂતી”ની વ્યાખ્યા આપી, તેમની વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

10

Define “Sale” and “Agreement to Sell”. State difference between them.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

Write short notes : (any **two**)

(1) વર્ણનથી માલનું વેચાણ

Sale by description

(2) અણચૂકવાયેલ વેચનારનો લિયનનો હકક

Unpaid seller’s right of lien

(3) હાજરમાલ અને ભવિષ્યનો માલ

Existing goods and future goods

(4) C.I.F. કરાર

C.I.F. contracts

4. ખાનગી કંપનીની વ્યાખ્યા આપી, તેના વિશેષાધિકારો જણાવો.

10

Define private company. State its privileges.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

Write short notes : (any two)

- (1) નામની ક્લમ
Name clause
- (2) આંતરિક વહીવટનો નિયમ
Doctrine of “Indoor Management”
- (3) લઘુત્તમ ભરણું
Minimum subscription
- (4) ડિરેક્ટરની સ્થિતિ
Position of Director

5. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

8

Write short notes : (any two)

- (1) સેનવેટ અને સેનવેટ ક્રેડિટ
Cenvat and Cenvat credit
- (2) વ્યાખ્યા આપો : (કોઈપણ બે)
જકાતપાત્ર માલ, કારખાનું, માલ, ડ્યૂટીપાત્ર માલ
Define : (any two)
Excisable goods, Factory, Goods, Dutiable Goods
- (3) મૂળભૂત કસ્ટમ ડ્યૂટી
Basic customs duty
- (4) ડમ્પીંગ વિરોધી કસ્ટમ ડ્યૂટી
Antidumping customs duty

6. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

8

Write short notes : (any two)

- (1) વ્યાખ્યા આપો : (કોઈપણ બે)
ઉચિત પ્રયોગશાળા, ગ્રાહક તકરાર, સેવા
Define : (any two)
Appropriate Laboratory, Consumer Dispute, Service
- (2) ગ્રાહકના હક્કો
Rights of Consumer
- (3) ગ્રાહક
Consumer
- (4) ફરિયાદ
Complaint

7. વચનચિઠ્ઠી અને વિનિમયપત્ર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

8

State difference between 'Promissory Note' and 'Bill of Exchange'.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

Write short note : (any **two**)

(1) નેગો. ઈન્સ્ટ્રુ.ની ધારણાઓ.

Presumptions of Negotiable instrument

(2) દ્વિઅર્થી ખતપત્ર

Ambiguous instrument

(3) પેટાનિયમો ઘડવાની અને તેમાં ફેરફાર કરવાની સેબીની સત્તા

Power of SEBI to make and amend in bye-laws.

(4) વ્યાખ્યા આપો : (કોઈપણ બે)

Define : (any **two**)

જામીનગીરી, સરકારી જામીનગીરી, ડેરીવેટીવ

Security, Government Security, Derivative